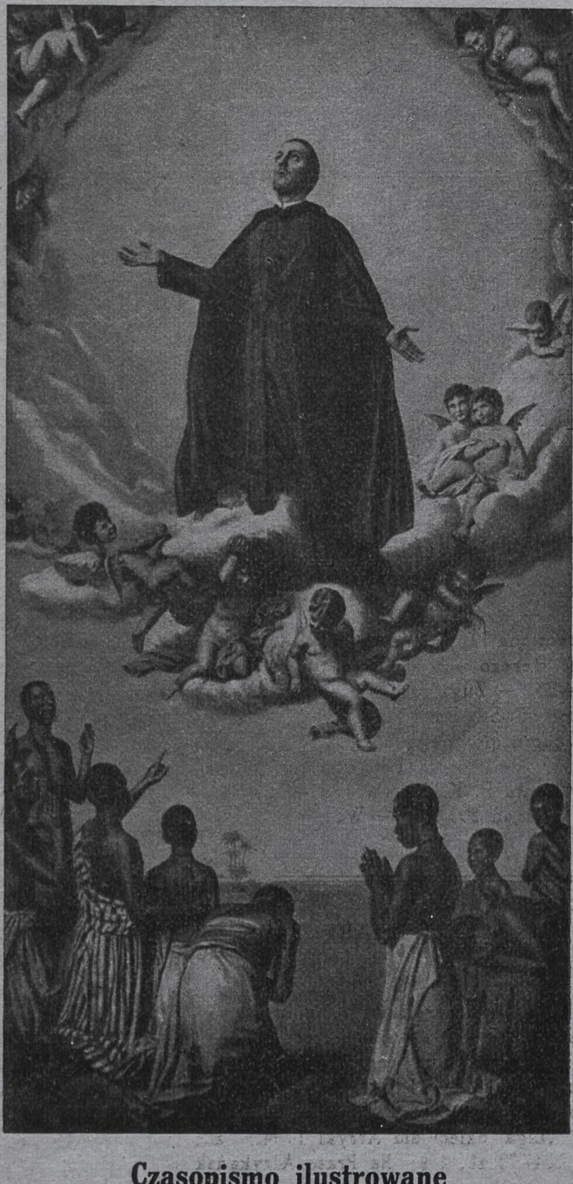
Należytość pocztowa opłacona gotówką.
Rok XXXIX. — Nr. 7. 1931 Lipiec.

Echo z Afryki

Czasopismo ilustrowane
dla poparcia misyj katolickich w Afryce.

ECHO Z AFRYKI

katolickie ilustrowane czasopismo misyjne, błogosławione przez Papieży Leona XIII, Piusa X, Benedykta XV i Piusa XI, wychodzi w języku polskim, włoskim, francuskim, hiszpańskim, angielskim, niemieckim, czeskim, słoweńskim, węgierskim i chorwackim.

WYDAWCA: Sodalicja Klawerjańska.

Cena rocznie 2.50 Złp., 2 M., 60 am. cts. Ofiary na misje afrykańskie można przesyłać do podanych poniżej filij, albo wprost do gen. Kierowniczki Sodalicji Klawerjańskiej w Rzymie: Roma (123), via dell'Olmata 16.

Cena pojedyńczych numerów 20 gr.

Adresy filij i biur Sodalicji Klawerjańskiej:

Warszawa, ul. Warecka 10 m. 5. — **Kraków,** ul. św. Marka 25. — **Poznań,** ul. Szymańskiego 6. — **Wilno,** ul. Zamkowa 19. — **Częstochowa,** ul. Panny Marji 73. — **Krosno,** (Małopolska). — **Kielce,** p. Marja Kasperska, ul. Śniadeckiego 16 m. 8. — **Gniezno,** p. Anna Potulna, Mieczysława 1. — **Bielsko,** Piłsudskiego 7. — **Łódź,** p. Ignacy Dubas, ul. Przędzalniana 55. — **Lwów,** p. Fedaszówna, ul. Zadwórzańska 89, albo p. Berezowski Józef, ul. Kurkowa 65. — **Wrocław,** Hirschstrasse 33. — **Zug,** (Szwajcarja), ul. św. Oswalda 15. — **Ameryka,** Sodality of St. Peter Claver, 3624 West Pine Blvd, **St. Louis Mo.**

Adres domu głównego: **Rzym,** Sodalizio di S. Pietro Claver. Roma (123), via dell'Olmata 16.

Numer konta P. K. O.: Warszawa 1.188 — Kraków 142.248. — Poznań 200.015. — Wilno 80.954. — Krosno 411.222.

OFIARY NADESŁANE

w miesiącu marcu 1931 roku

Na Misje afrykańskie w ogólności: 5804.73 zł., 6.76 $; **Na msze św.**: 269 zł., 23 $; **Dla trędowatych**: 196 zł.; **Dla dotkniętych głodem:** 51.40 zł.; **Na wykup, chrzest i podarki chrzestne:** 1936.85 zł.; **Dla dzieci murzyńskich:** 188.47 zł.; **Na kształcenie seminarzystów:** 1672.70 zł.; **Dla Katechistów**: 717.75 zł.; **Na „Chleb św. Antoniego"**: 837.16 zł., 8.50 $; **„Liga dzieci dla Afryki":** 94.97 zł.; **Na poszczególne Misje i cele**: 1047.70 zł., 4 $; **Na Prasę Afrykańską**: 279.20 zł.; **Na „Grosz**

Św. Kongregacja „de Propaganda Fide".

Protokół Nr. 891/31.

Rzym, 21 marca 1931.

„Znalazłem słuszny powód do pociechy".

Po zakończeniu roku Pańskiego 1930 przedłożyła Kierowniczka Generalna Sodalicji św. Piotra Klawera Świętej Kongregacji Rozkrzewienia Wiary wykaz nietylko z nadesłanych i rozdzielonych między Misje afrykańskie datków, ale i sprawozdanie z wewnętrznego stanu Instytutu. Odpowiedź, nadesłana jej od Świętej Kongregacji, będzie z pewnością pociechą i zachętą dla wiernych Współpracowników i Dobroczyńców Sodalicji.

„Otrzymałem wykaz z roku 1930 i sprawozdanie ze stanu wewnętrznego tego zasłużonego Instytutu. Sprawdziwszy tak jedno jak i drugie, znalazłem słuszny powód do pociechy, gdyż suma ofiar roku zeszłego wyższa jest o miljon lirów od roku poprzedniego.

Tyle zapobiegliwości w dostarczaniu środków Misjom i taka owocność w życiu wewnętrznem tego zasłużonego Instytutu każą słusznie ufać, że dosięgnie on większych jeszcze rozmiarów i że będzie mógł wydawać coraz to obfitsze owoce dla Misyj katolickich, które teraz zwłaszcza przechodzą ciężkie czasy z powodu wciąż rosnącej propagandy protestanckiej i szkód wyrządzanych przez bolszewizm i tam przenikający.

22. VI. 31. — 12.000.

Ciesząc cię z Panią i Jej kwitnącym Instytutem, proszę Boga, aby zlewał na Nie Swe obfite błogosławieństwa.

Oddany sługa w Chrystusie
W. M. Kard. VAN ROSSUM
Prefekt.

KAROL SALOTTI,
Arcybiskup tyt. Fil. Sekr.

W rocznicę zgonu M. Teresy Ledóchowskiej.

(6 lipca).

Jak potężnem jest wstawiennictwo tej wielkiej duszy i jak powierzyć jej można z ufnością każdego rodzaju strapienie, dowodzą liczne podziękowania drukowane niejednokrotnie w naszem piśmie.

Afryka, rasa czarna, osobliwie przez Marję Teresę ukochana, dlatego, że taka biedna, zapomniana i tak bardzo potrzebująca pomocy, cieszy się jej szczególniejszą opieką. Próśb, które misjonarze ufnie do niej zanoszą, nie może Marja Teresa nie wysłuchać. Ileż o tem radosnych wieści czytaliście już P. Szanowni Czytelnicy, w „Echu". Przypomnijcie sobie owych odstępców — odzyskanych dzięki jej przyczynie, ową nieszczęsną starowinkę, która, poparzona śmiertelnie, nie chciała dać się ochrzcić, lecz żądała trucizny, zakładanej na hjeny, a która przecież za wstawieniem się Marji Teresy umarła jako dziecko Boże. A prefekt apostolski, który cało wyszedł ze strasznej katastrofy samochodowej, a także przy groźnym pożarze doznał pomocy Marji Teresy; a owa misja we wschodniej Afryce, ocalona od szarańczy, która wszystko dokoła spustoszyła, a uratowany Stefan i tylu, tylu innych, którzy odzyskali zdrowie po zwróceniu się z ufną prośbą do tej służebnicy Bożej? Zdumieniem i radością przejmuje nas opowiadanie Ks. biskupa Cessou, który śmiertelnie chorą dziewczynkę powierzył sercu tej, co całe życie poświęciła ratowaniu murzynów.

Cywilizowane kraje również doznają nieustannie opieki Marji Teresy. W naszem piśmie zamieszczamy

głównie te dowody jej łaski, o których nam donoszą czytelnicy z Polski. Wieści jednak także dochodzą i z innych krajów Europy, a także z Ameryki i Australji i drukujemy je w innych wydaniach „Echa", które — jak wiadomo — wychodzi w dziesięciu językach. Głównie przyjaciele Misyj zwracają się do Marji Teresy w przeróżnych utrapieniach swoich, wywdzięczając się za doznane łaski, jałmużną na rzecz ukochanych przez nią Misyj afrykańskich, lub też Instytutu przez nią założonego.

Marja Teresa pomaga jednak także i tym biedakom, którzy prośby swej nie mogą poprzeć żadną ofiarą, byleby ufnie Jej wzywali. Nie lekceważy ona w dobroci Swej żadnej sprawy, gotowa śpieszyć z pociechą i pomocą w każdem utrapieniu, choćby chodziło tylko o odnalezienie zaginionego sandała.

Łaski, o których czytamy, niechaj i nas zachęcą do udawania się pod opiekę Czcigodnej Założycielki Sodalicji św. Piotra Klawera i powierzenia jej naszych potrzeb i kłopotów. W rocznicę zaś jej śmierci złączmy się z członkami Sodalicji w gorącej modlitwie, aby Bóg miłościerny jak najprędzej wyniósł ją na ołtarze!

Wszystkich, którzy za pośrednictwem Marji Teresy Ledóchowskiej doznali szczególniejszych łask, prosimy, aby zechcieli o tem donieść Sodalicji św. Piotra Klawera.

Dla przyszłych czarnych oblubienic Chrystusowych.

List Siostry Georginy, franciszkanki z Calais.

Za powrotem z Addis, gdzie przez pewien czas przebywałam, doręczono mi z polecenia ks. Biskupa hojną jałmużnę Sodalicji św. Piotra Klawera, 1889 lirów, za co z całego serca składam wdzięczne „Bóg zapłać!"

Doznałyśmy w połowie lutego bolesnej straty z powodu zgonu naszej dobrej Siostry Aignon, mistrzyni nowicjuszek od 5 lat. Po sześciomiesięcznej obłożnej chorobie uległa zapaleniu nerek, w połączeniu z wrzodami

Czarne Siostry mielą kukurydzę na kawę (kukurydzę tę najpierw palą, a potem mielą).

w kolanie, wskutek niebezpiecznego upadku. Polecam ją gorąco miłosiernym modlitwom.

Posłano mnie do Addis, bym się zajęła urządzeniem nowicjatu, który miał być przeniesiony do Kabbany; po wielu naradach kwestja ta pozostała jednak jeszcze w zawieszeniu dla braku potrzebnych funduszów.

Mówią, że wdzięczność sprowadza nowych dobroczyńców. Pośpieszam więc ufnie z prośbą o nową jałmużnę dla tej sprawy tak pełnej znaczenia i przyszłości.

Potrzebujemy 84.000 franków, a posiadamy zaledwie połowę. Któż nam przyjdzie z pomocą w takiej potrzebie, jeżeli nie Sodalicja św. Piotra Klawera, ta dobra matka Afrykanów i. czytelnicy i czytelniczki drogiego małego „Echa!"

Już oto 13 lat jak została założona tutaj Kongregacja Franciszkanek Oblatek Niepokalanego Poczęcia N. M. Panny, a nie mamy jeszcze właściwego nowicjatu. Nasz nowicjat, liczący obecnie 20 kandydatek, posiada tylko jedną izbę 6 m długą i 7·25 m szeroką, która służy za sypialnię, jadalnię, pracownię, uczelnię i t. d., a gdy wypadnie, i za szpital.

Któż więc nam dopomoże uczynić lokal naszych małych Sióstr pomocniczych zdrowotniejszym i wygodniejszym? Od pięciu lat trwamy w stanie „tymczasowym", musimy raz nareszcie przecież wyjść z niego, gdyż wpływa zbyt ujemnie na zdrowie, a przez to na całą naszą działalność. Gdzież znajdzie się dusza mniej lub więcej miłosierna, która będzie chciała uczestniczyć w dostarczeniu przystojnego mieszkania małym Oblubienicom Jezusa Chrystusa? Będą one za to bardzo wdzięczne i będą się modliły w myśl wszystkich intencyj dalekich dobroczyńców. Potrzeba nam ściśle podług kosztorysu 3500 talarów albo 42 000 franków. Liczymy na Sodalicję św. Piotra Klawera.

Wykaz datków

rozdzielonych przez Sodalicję św. Piotra Klawera pomiędzy różne Stowarzyszenia misyjne w r. 1930.

Wikarjaty i Prefektury

Misjonarze afrykańscy (OO. Biali).	Suma ogólna Liry
Wikarjat ap. Bamaki	39.801·90
Wikarjat ap. Uaghadugu	38.004·70
Prefekt. ap. Ghardaia (Sahara)	26.108·—
Wikarjat ap. Górnego Konga	49.422·20
Wikarjat ap. Ugandy	69.338·90
Wikarjat ap. Bukoby	43.507·75
Do przeniesienia	266.183·45

Z przeniesienia		266.183·45	
Wikarjat ap. Mwanzy		40.027·05	
Wikarjat ap. Tabory		42.728·85	
Wikarjat ap. Tanganiki		41.564·50	
Wikarjat ap. Nyassy		50.824·—	
Wikarjat ap. Ruandy		50.466·50	
Wikarjat ap. Urundi		46.223·35	
Wikarjat ap. Bangweoli		63.684·35	
Prefektura ap. Jeziora Alberta		29.856·10	
Prefektura ap. Nawrongo		19.517·25	
Wikarjat ap. Kiwu		30.099·60	
Diecezja Algwerji		1.500·—	
Dom w Rzymie		1.234·95	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki		10.893·80	694.803·75

Kongregacja Ducha Świętego.

Wikarjat ap. Senegambji:		51.877·15	
Wikarjat ap. Gwinei franc.		43.191·70	
Wikarjat ap. Sierra Leony		37.887.—	
Wikarjat ap. Dolnego Nigru:			
w pieniądzach	32.014·95		
30.200 egz. katechizmu w języku efik	31.729·75	63.744·70	
Wikarjat ap. Gabunu:			
w pieniądzach	38.110·55		
15.200 egz. książek do nabożeństwa w języku fân	24.120·85	62.231·40	
Wikarjat ap. Loango		70.029·30	
Wikarjat ap. Brazzaville:			
w pieniądzach:	35.467·10		
10.200 egz. katechizmu w języku lari	18.044·10	53.511·20	
Prefekt ap. Ubanghi Chari:			
w pieniądzach	20.557·20		
1.500 katechizmu w języku banda	5.398·—		
2.185 katechizmu w języku gmbwaga	6.506·—	32.461·20	
Prefekt. ap. Portug. Doln. Kongo (Landana)		29.112·75	
Prefekt. ap. Kubango w Angoli		45.671·30	
Misja Kunene (Huila)		25.124·75	
Misja Lunda		25.287·95	
Wikarjat ap. Zanzibaru		41.426·40	
Wikarjat ap. Diego Suarez		44.079·65	
Wikarjat ap. Majunga		39.368·20	
Wikarjat ap. Bagamoyo		42.394·70	
Wikarjat ap. Kilima-Ndjaro		55.357·35	
Wikarjat ap. Kamerunu		62.463·20	
Prefekt. ap. Dolnej Katangi		28.753·90	
Prefekt. ap. Kroonstadu		33.521·90	
Do przeniesienia		887.495·70	

Z przeniesienia .		887.495·75	694-803·75
Dom w Rathmines w Irlandji		93·—	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki		27.937·15	915.525·85

Lyońskie Stowarzyszenie Misyjne.

Prefekt. ap. Liberji		31.699·85	
Wikarjat ap. Wybrzeża Kości Słoniowej . .		42.986·80	
Wikarjat ap. Złotego Wybrzeża		52.300·50	
Wikarjat ap. Dahomeju		47.664·70	
Wikarjat ap. Beninu:			
w pieniądzach	35.054·55		
20.200 egz. Historji św. w języku yoruba (reszta spłaty)	20.000·—	55.054·55	
Wikarjat ap. Zachodniego Nigru:			
w pieniądzach	40.309·85		
2.200 egz. katechizmu w języku okwani	6.368·90		
4.200 egz. katechizmu w języku urhobo	5.281·20	51.959·95	
Prefekt. ap. półn. Nigerji:			
w pieniądzach	21.770·55		
1.200 egz. Ewangelji i książek do nabożeństwa w języku hausa	8.762·05	30.532·60	
Prefekt. ap. Korhogo:			
w pieniądzach	26.859·40		
3.200 egz. katechizmu w języku francusko-haffara	6.225·40	33.084·80	
Wikarjat ap. Delty Nilu		13.090·—	
Wikarjat ap. Togo		57.769·—	
Wikarjat ap. Dolnej Wolty		66.419·85	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .		6.012·10	488.574·70

Towarzystwo Jezusowe.

Wikarjat ap. Tananarywy		75.564·45	
Wikarjat ap. Fianarantsoi		51.328·20	
Prefektura ap. Salisbury		42.106·15	
Prefektura ap. Brokenhill		52.045·65	
Wikarjat ap. Kwango		43.954·60	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .		5.552·40	270.551·45

Synowie Najśw. Serca Jezusowego.

Wikarjat ap. Chartumu		40.575·25	
Wikarjat ap. Bahr-el-Ghazalu:			
w pienią zach	58.067·15		
10.000 egz. katechizmu w języku ndogo	13.643·90		
5.200 egz. książek do nabożeństwa w języku ndogo	14.979·75	86.690·80	
Prefektura ap. Równikowego Nilu		74.176·50	
Prefektura ap. Bahr-el-Gebelu		40.244·10	
Do przeniesienia .		241.686·65	2,369.455·75

Z przeniesienia		241.686·65	2,369.455·75
Prefektura ap. Lydenburgu		41.137·40	
Dom w Rzymie		3.933·25	
Dom w Trydencie		7·—	
Dom w Sulmonie		20·40	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki		13.566·75	300·351·45
OO. Franciszkanie.			
Wikarjat ap. Cyrenajki		10.030·—	
Misja w Górnym Egipcie		17.384·45	
Misja w Mozambiku		14.048·40	
Wikarjat ap. Rabatu		6·015·—	
Prefekt. ap. Luluy i Środk. Katangi		23.632·65	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki		2.439·75	73.550·25
OO. Kapucyni.			
Wikarjat ap. Erytrei		45.966·50	
Wikarjat ap. Kraju Gallasów		56.696·60	
Prefekt. ap. Djibuti		16.563·20	
Prefekt. ap. Ubangi belg.		34.612·35	
Diecezja wysp Sejszelskich		18.331·—	
Wikarjat ap. Dar-es-Salamu		31.740·—	
Dom w Rzymie		708·90	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki		2.439·75	207.058·30
OO. Benedyktyni.			
Prefekt. ap. Lindi		41.821·30	
Prefekt. ap. Północn. Transwaalu:			
w pieniądzach	30.229·45		
10.200 egz. katechizmu w języku Podi-Transwaal-Suto	12.864·70	43.094·15	
Prefekt. ap. Katangi		20.298·95	
Wikarjat ap. Eshowe		44.581·40	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki		5.520·55	155.316.35
OO. Oblaci Niep. Poczęcia N. M. P.			
Wikarjat ap. Windhuku		59.984·10	
Wikarjat ap. Natalu		49.670·55	
Wikarjat ap. Kraju Basutów		57.280·55	
Wikarjat ap. Kimberley		73.831·70	
Wikarjat ap. Transwaalu		43. 19·10	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki.		10.899·95	295.085·95
OO. Pallotyni.			
Prefekt. ap. Centralnego Kraju Przylądk.		34.830·95	
Misja Queenstown		20.425·35	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki		842·15	56.098·45
OO. Oblaci św. Franciszka Salezego.			
Wikarjat ap. Rzeki Orange (Pomarańcz)		59.301·35	
Prefekt. ap. Wielkiego Kraju Namakwa		56.261·75	
Do przeniesienia		115.563·10	3,456.916·50

Z przeniesienia .		115.563·10	3,456.916·50
Dom w Overbach		946.50	
Dom w Ried		43·—	
Dom w Fryburgu		11·25	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .		6.517·15	123.081·—
OO. Łazarzyści.			
Wikarjat ap. Abisynji		70.720·25	
Wikarjat ap. Fort. Dauphin		50.740.75	
Misja Bikoro		12.408·—	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .		1.161·70	135.030·70
Kongregacja Niep. N. Serca M. P. (Scheut).			
Wikarjat ap. Leopoldville		48.978·50	
Wikarjat ap. Konga belg.		44.418·40	
Wikarjat ap. Górnego Kassai		44.752·90	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .		14·45	138.164·25
Kanonicy regul. Premonstratenzi.			
Wikarjat ap. Buty		30.239·50	
Misja w wikarjacie ap. Tananarywy . . .		5.112·80	35.352·30
Kapłani Najśw. Serca Jezusowego.			
Wikarjat ap. Wodospadów Stanley'a . . .		48.266·35	
Prefekt. ap. Fumbanu		37.042·—	
Prefekt. ap. Gariepu		40.319·95	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .		1.524·20	127.152·50
Stowarzyszenie św. Józefa (Mill-Hill).			
Wikarjat ap. Górnego Nilu:			
w pieniądzach	81.932·90		
6.200 egz. katechizmu w języku ludama	9.244·80		
5.000 egz. Rozmyślań w języku teso (reszta spłaty)	5.011.05	96.188·75	
Prefektura ap. Basankusu:			
w pieniądzach	14.037·40		
10.000 egz. książek do nabożeństwa w języku lomongo . .	22.171·—		
2.200 egz. katechizmu w języku longandu	3.474·10	39.682·50	
Prefekt. ap. Buea		40.081.45	
Prefektura ap. Kawirondo:			
(patrz: nadzwyczajne ofiary)		3.087 05	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .		13.243·45	192,283·20
OO. Monfort.			
Wikarjat ap. w Shirè:			
w pieniądzach		43.401·60	
Do przeniesienia .		43.401·60	4,207.980·45

Z przeniesienia .		43.401·60	4,207.980·45
10.027 egz. katechizmu większego w języku kinyanja . .	29.046·90		
5.000 egz. katechizmu małego w języku kinyanja	300·90	72.749·40	
Misje w Prałaturze w Mozambiku		8.000·—	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .		7.448·—	88.197·40

Misjonarze N. M. P. „de la Salette".

Wikarjat ap. Antsirabe	53.233·45	
Dom w Rzymie	3 016·35	56.249·80

Misjonarze „della Consolata".

Wikarjat ap. Nyeri	40.892·15	
Prefektura ap. Kaffy	26.266·—	
Prefektura ap. Iryngi	28.166·30	
Prefektura ap. Meru	18.900·70	
Dom w Turynie	1.183·85	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .	1.289·45	116.698 45

Synowie Niep. Serca Marji.

Wikarjat ap. Fernando-Poo	20.113·50	
Koszta przesyłki	33·80	20.147·30

OO. Dominikanie.

Wikarjat ap. Niangary	30.742·90

OO. Redemptoryści.

Prefektura ap. Matadi	33.722 50	
Koszta przesyłki	17·05	33.739·55

Misjonarze z Marjannhill.

Wikarjat ap. Marjannhillu:			
w pieniądzach	25 160·70		
20.000 egz. książek naukowych w języku zulu (reszta spłaty)	9.156·—	34.316·70	
Prefektura ap. Bulawayo		11.546·45	
Prefektura ap. Umtata		22.289 40	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .		5.989·85	74.142·40

OO. Serwici.

Prefektura ap. Kraju Swazi	49.391·30	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .	2.024·25	51.415·55

OO. Salezjanie.

Prefektura ap. Luapuli	30.340·70

OO. św. Krzyża.

Prefektura ap. Bondy	25.490·40	
Koszta przesyłki	249·10	25·739·50
Do przeniesienia .		4,735.394·—

Z przeniesienia .		4,735.394·—
Misjonarze Serca Jezusowego.		
Prefektura ap. Coqulhatville	34.685·85	
Koszta przesyłki	156·35	34.842·20
OO. Trynitarze.		
Misje w Wikarjacie ap. Tananarywy . . .	7.020·60	
Kupno przedmiotów	30·—	7.050·60
Koptowie Katoliccy.		
Patrjarchat Koptów w Aleksandrji	13.146·10	
Kupno przedmiotów i koszta przesyłki .	335·90	13.482·—
Duchowieństwo świeckie.		
Wikarjat ap. Wsch. część Kraju Przylądk. . .	5.001·15	
Wikarjat ap. Zach. część Kraju Przylądk. . .	2.000·—	
Ordynarjat tubylczych katolików obrządku etjopskiego w Erytrei	5.000 —	
Misja w ap. Wikar. Wielkiej Namakwy . .	3.092·50	
Koszta przesyłki	188·55	15.282·20
Grecy-Unici.		
Misja w Wikar. ap. Chartumu	239·35	
Koszta przesyłki	102·15	341·50
Nadzwyczajne ofiary.		
Apost. Prefektura Kawirondo: Ofiary nadesłane przez Dobroczyńców na skutek ogłoszonego wezwania		217.822·85
Białe Siostry N. M. P. Afrykańskiej. Dla 7 misyj . . .		12.188·—
Siostry Dominikanki. Dla 23 misyj		42.700·40
Siostry od Krwi Przenajdroższej. Dla 34 Misyj		90.317·65
SS. N. M. P. Królowej Apostołów. Dla 14 Misyj		31.721·20
Oblatki św. Franciszka Salezego. Dla 9 Misyj		41.198·25
Siostry od Opatrzności Boskiej. Dla 4 Misyj		12.423·65
Siostry św. Józefa z Cluny. Dla 8 Misyj		14.412·50
Augustjanki. Dla 2 Misyj		1.045·35
SS. Franciszkanki z Calais. Dla 5 Misyj		25.281.20
SS. Franciszkanki Misjonarki N. M. P. Dla 4 Misyj . .		6.190·20
SS. Miłosierdzia z Gandawy. Dla 1 Misji		2.000·—
Pobożne Matki „della Nigrizia". Dla 9 Misyj		14.154·35
SS. Miłosierdzia św. Wincentego. Dla 6 Misyj		16.784·25
SS. Pallotynki. Dla 2 Misyj		3.493·55
Siostry Franciszkanki z Mill-Hill. Dla 3 Misyj		7.015·90
Oblatki św. Franciszka. Dla 4 Misyj		17.700·35
SS. św. Krzyża z Menzingen. Dla 12 Misyj		21.506·55
Siostry „della Consolata". Dla 3 Misyj		13.728·10
SS. Benedyktynki. Dla 8 Misyj		19.259·15
Siostry ze Zgromadzenia Marji Reparatrix. Dla 2 Misyj		5.286·50
SS. św. Rodziny i Najśw. Serca Jezusowego. Dla 1 Misji		2.368·70
Zakonnice Niepokalanego Poczęcia N. M. P. Dla 2 Misyj		4.000·—
Do przeniesienia .		5,428.991·15

Z przeniesienia .	5,428.991·15
Siostry z Baldegg. Dla 1 Misji	1.005·20
Siostry Służebniczki N. M. P. Dla 1 Misji	2.010·20
Siostry od Ducha Świętego. Dla 1 Misji	2.000·—
Siostry Miłosierdzia. Dla 1 Misji	2.174·50
Ubogie Siostry z Nazaretu. Dla 1 Misji	2.298·40
Siostry Miłosierdzia z Namur. Dla 1 Misji	2.000·—
Franciszkanki Tercjarki z Malty. Dla 1 Misji	3.009·—
Córki św. Franciszka, Misjonarki z Egiptu. Dla 1 Misji .	2.441·05
Małe Służebniczki Najśw. Serca z Mentony. Dla 1 Misji	1.499·60
Misjonarki Najśw. Serca. Dla 1 Misji	2.028·80
Córki św. Anny. Dla 1 Misji	464·50
Siostry od św. Pawła. Dla 1 Misji	2.784·—
Siostry Miłosierdzia z Brugge. Dla 1 Misji	3.000·—
Kapucynki nieustającej adoracji. Dla 1 Misji	5.000·—
Urszulanki. Dla 1 Misji	92·50
Misjonarki Różańca św. Dla 1 Misji	1.046·—
Siostry z Loreto. Dla 1 Misji	3.000·—
Córki Marji. Dla 1 Misji	1.000·—
SS. Karmelitanki. Dla 1 Misji	2.014·60
Św. Kongregacja Rozkrzewienia Wiary. Kolekta w uroczystość Trzech Króli	4·371·95
Towarzystwo „Miva” na zakup środków transportu . .	27.392·40
Bursy dla czarnych Seminarzystów, Sióstr i Katechistów w Afryce	334.563·20
Kapitały.	
Dobroczyńców z zastrzeżeniem odsetek	247.714·70
Różne wydatki misyjne.	
Druki w celach propagandy, kupno aparatów i naczyń kośc., oraz innych przedmiotów	389.245·95
	6.471.147·70
Pozostało na rok 1931	11.432·35
Ogólna suma w lirach . . .	**6.482.580·05**
Przedmioty posłane Misjom wartości . . . . lir.	838.820·—
	7,321.400·95
w zł p. . .	3.486.381·—

Rzym, 7 marca 1931.

Melanja d'Ernst
Sekretarka.

Marja Falkenhayn
Generalna Kierowniczka.

Gratias agamus!

Każdy list Misjonarzy, wydrukowany w „Echu z Afryki”, jest już sam przez się dziękczynieniem względem Boga i względem Dobroczyńców za wszystko, co otrzymały Misje od katolików krajów cywilizowanych za pośrednictwem Sodalicji św. Piotra Klawera.

Gratias agamus (składajmy dzięki) powtarza każdy misjonarz we Mszy świętej, a Wierni w swych modlitwach i Komunjach świętych.

Ale kiedy się zobaczyło wykaz, kiedy się skonstatowało, że podaje on o miljon lirów ofiar więcej w roku 1930 niż w poprzednim, to **Gratias agamus** wyrywa się silniej, potężniej z każdego serca, które zawiera w sobie choć iskrę żarliwości o postęp Misyj i krzewienie się Królestwa Bożego.

Gratias agamus! Gratias agamus! Składamy Ci dzięki, o Boże, że tak potężnie działasz w sercach Twych Wiernych, którzy dają, nieraz ze swego ubóstwa, na szerzenie Królestwa Twego w Afryce.

Składamy Ci dzięki za to, co uczynili Dobroczyńcy i prosimy dla nich o ich uświęcenie osobiste i o wzrost w nich miłości Bożej, żeby każdy z nich w szczególności stał się zaprawdę wyłącznem Królestwem Bożem.

Dzięki! dzięki niech będą Bogu, gdyż jest rzeczą słuszną i sprawiedliwą, abyśmy po otrzymaniu tych dobrodziejstw składali dzięki, postanawiając sobie mocno i nadal czynić dobrze tym, co są naszymi braćmi, tym, co dzięki naszym ofiarom staną się jutro współobywatelami w Królestwie Bożem, tu w Kościele wojującym a w górze, w Kościele triumfującym.

Gdyby choć jedna dusza zginąć miała przez naszą opieszałość, przez nasz brak wielkoduszności, gdyby choć jedna jedyna Misja wstrzymać musiała swą działalność, a to dla braku środków, których myśmy jej odmówili, pociąga to za sobą wielką dla nas odpowiedzialność, nad czem w życiu naszem może zbyt małośmy się zastanawiali.

(Ojciec Święty Pius XI).

Kwiat Abisynji.

(Dokończenie).

Tymczasem nadszedł ojciec Superjor i jeszcze jeden z misjonarzy. Św. Michał — cześć mu i chwała — przysłał mi ich na pomoc. Podniosłem na nich zapłakane oczy i pokazałem im moje pokrwawione suknie.

„Na pomoc!“ — wołałem.

Mój ojciec nie spodziewał się tej wizyty.

„Czego tu chcecie?”, zapytał zgrzytając zębami.

„Przychodzimy odwiedzić naszego ucznia a waszego syna...”

„Wynoście się. Jeżeli Néréhé zostanie katolikiem, zabiję go jak psa. Nie chcę być ojcem katolika. Lepiej niech zginie. To byłby za wielki wstyd — wynoście się...”

Zamiast odejść Ojcowie wzięli mnie w obronę. Zaczęli od perswazyj i próśb. Potem wspomnieli o rządzie abisyńskim, który wszystkim zostawia swobodę, przypomnieli wyrok wydany co dopiero w Addis-Abéba na korzyść katolików, zagrozili, że natychmiast zaniosą skargę do starego gubernatora Adrigatu generała Tayé i przedłożą całą sprawę Najwyższemu Sądowi Negusa Taffari i t. d. Reszty nie pamiętam. Ojciec udawał głuchego, ale nie-

Wioska Szyluków w Chartumie.

mym nie był bynajmniej. Chodził w tę i w tę stronę, kręcił się, rycząc jak lew abisyński w żelaznej klatce. Jeden z mych wujów, ksiądz prawosławny, chciał mu przemówić do rozumu, ale o mało co nie oberwał także batów wraz z całym potopem obelg.

Nie wiedzieliśmy, jak się skończy ten dramat. Wzywaliśmy całem sercem N. Panny, która zmiażdżyła herezje, św. Michała, co zwyciężył szatana i św. Teresy od Dzieciątka Jezus, słodkiej patronki Misyj. Czekaliśmy...

Nagle ojciec odezwał się:

„Niech mój syn przyrzeknie, że nie pójdzie więcej do katolickiego kościoła; niech mi da poświadczenie, a puszczę go wolno”.

„Nie! nie!” krzyknąłem. „To za drogo. Nie przyrzekam nic, nie dam poświadczenia. Chcę zostać katolikiem”.

Nastało długie milczenie.

Wkońcu prośby nasze zostały wysłuchane. Archanioł Michał położył miecz swój na szalę.

Ojciec uwolnił mnie z łańcucha i wypędził, zasypując złorzeczeniami. „Wynoś się, psie. Niech cię trąd nawiedzi. — Uciekaj, szatanie. Już nie jesteś moim synem. Bądź przeklęty..."

Klątwy te byłyby mnie przeraziły, gdyby dobrzy Ojcowie nie byli nas pouczyli, że one nie spełniają się, przeciwnie, przemieniają się w błogosławieństwa.

Szczęśliwy jak ptak oswobodzony z klatki, wróciłem do misji. Uściskano mnie tam, nakarmiono. — Byłem bardzo głodny.

Nazajutrz poprosiłem o pozwolenie, bym mógł wyprać moje skrwawione ubranie.

Koledzy i profesorowie winszowali mi i zazdrościli. Cieszę się bardzo, że cierpiałem dla Pana Jezusa i dla zbawienia mej duszy. Niedługo będę ochrzczony, niedługo otrzymam Chleb Anielski. Co za szczęście!...

Wiecie o tem może, drodzy Dobroczyńcy, że matki abisyńskie mają zwyczaj dawać nowonarodzonemu dziecięciu przydomek, często bardzo niezwykły. Bywają przydomki dziwaczne, żartobliwe, zasłużone, odpowiednie, poetyczne. — Oto kilka z nich: muślin złocisty, ślicznotka, moja radość, moja korona, moje złoto, moje srebro, moja siła, moje utrapienie, moje słońce, moja gwiazda, moja twierdza, moja nadzieja, jutrzenka, dobra nowina, skrzydło św. Michała, miecz św. Michała... Moja matka nazwała mnie Néréhé, to znaczy „Zobaczymy" (co z niego będzie). Nasi dobrzy Ojcowie mówią, że przydomek ten przypomina wielkie pytanie stawiane nad kołyską małego Jana Chrzciciela. Dodają, że znają już odpowiedź. Teraz widzą we mnie małego męczennika, jutro spodziewają się gorliwego katolika, a może apostoła. Niech się tak stanie!

Drodzy Dobroczyńcy, ja modlę się za Was — módlcie się i wy za mnie. Ojciec obszedł się ze mną okropnie, przeklął mnie i wypędził. Cierpiałem przez to bardzo, ale z radością, z miłością.

Jak św. Franciszek z Asyżu wznoszę oczy ku niebu i powtarzam z nim: Ojcze nasz, któryś jest w niebiesiech!

Wasz syn przywiązany
Néréhé.

Kronika Sodalicji św. Piotra Klawera.

Warszawa: Dnia 31 marca odbyło się zebranie miesięczne, na którem Ks. Dr. A. Pawłowski wygłosił konferencję na temat „Męka Chrystusa Pana a Misje". Przemowa, po mistrzowsku opracowana i wypowiedziana, wywarła na słuchaczach silne i podniosłe wrażenie. Na zebraniu odczytano również list O. Misjonarza ze stacji St. Patrick, na skutek którego hojni i szlachetni ofiarodawcy złożyli zaraz co mogli.

Poznań: Dnia 8 marca w dużej sali Ogrodu Zoologicznego urządziła Sodalicja Klawerjańska „Wieczornicę misyjną". Na program złożyła się piękna trzyaktowa sztuka pod tytułem „Błogosławieni, którzy chwalą Pana", napisana przez znaną tutaj poetkę p. Paulę Wężyk. Barwne stylowe kostjumy, inteligentna gra amatorów i umiejętna reżyserja p. G. sprawiły, że całość wypadła nadzwyczaj udatnie. Sztukę tę poprzedziła jedno-aktówka p. t. „Niezwykła Kuracja", która wywołała wiele wesołości wśród widzów.

W intencji prenumeratorów Echa z Afryki i Dobroczyńców Sodalicji św. Piotra Klawera odprawiają Biskupi i Misjonarze afrykańscy około 500 Mszy św. rocznie.

Dekrety Św. Kogregacji Rozkrzewienia Wiary.

Wiel. O. Paweł Bouqué ze Zgrom. Kapłanów Serca Jezusowego, jest mianowany prefektem apostolskim Fumbanu.

Wiel. O. Leon Louillet, z Kongr. OO. Ducha Św., jest mianowany prefektem apostolskim północnej Katangi.

ODPUSTY ZUPEŁNE,

których w lipcu dostąpić mogą członkowie i zelatorzy Sodalicji Klawerjańskiej,

1 lipca w uroczystość Przenajdr. Krwi Pana Jezusa:

25 lipca w dzień św. Jakóba, Ap.

Warunki: Godne przyjęcie św. Sakramentów Pokuty i Ołtarza, nawiedzenie kościoła, modlitwa o rozkrzewienie wiary i na intencję Ojca św.

Redaktor odpowiedzialny: Marja Kopińska.

Nakładem Sodalicji św. Piotra Klawera.

Odbito w drukarni Towarzystwa świętego Michała Archanioła w Miejscu Piastowem.

św. P. Klawera" i „Związek mis.": 1 zł.; **Na związek mszalny**: 2988.80 zł., 37.50 $; **Dla Brokenhili**: 40.70 zł.; **Adoptacja dziecka murzyńskiego**: 20 zł.; **Na „Grosz Marji Teresy"**: 7.70 zł.; **Dla Sodalicji**: 49 zł.

B. R. misje 60. — A. M. Kraków, dla seminarzysty 300. — W. S. misje 100. — Kołdarz dla Ks. Rafała Nkuna 100. — Ks. M. P. na bursę dla semin. 160. — J. T. na seminarzystę 60. — M. B. na seminarzystę 100. — Ks. Bubel od parafjan na misje 33. — Ks. L. na wykupy 200. — J. P. na wykupy 120. — hr. Milieski of. dziękczynna M. T. L. na prasę 20.

Bogu w Trójcy jedynemu, Który mnie za przyczyną ś. p. Marji Teresy Ledóchowskiej, ś. p. Wandy Malczewskiej, ś. p. Siostry Benigny Konsolaty, ś. p. O. Pro, O. Doyle, bł. Andrzeja Boboli i św. Ekspedyta dwukrotnie z choroby do zdrowia przyprowadzić raczył, składam niniejszem najgorętsze podziękowanie. Załączam skromną ofiarę. M. G., zelatorka.

Dziękując Matce Boskiej za okazane miłosierdzie, a to za wysłuchanie prośby i otrzymanie zdrowia załączam 25 zł. dla murzynków w Afryce. Kr.

Składam gorące podziękowanie Najśw. Marji Pannie, św. Antoniemu Padewskiemu, św. Teresie od Dzieciątka Jezus i Marji Teresie Ledóchowskiej, którym zawdzięczam pomyślny wynik egzaminu. W dowód szczerej wdzięczności ofiarowałam Komunję św. za pomyślność Misyj Afrykańskich i składam skromną ofiarę (2 zł.) na cele misyjne „Warszawianka".

Za pomyślne załatwienie pewnej sprawy składa najserdeczniejsze i najpokorniejsze dzięki Dzieciątku Jezus, Królowej i Matce Serca Jezusowego, św. Józefowi, św. Tereni od Dziec. Jezus, św. Antoniemu, św. Janowi Nepomuc. Błog. Andrzejowi Boboli i Świątobliwej M. T. Ledóchowskiej i składa ofiarę na misje Marja G.

P. Melcerowa z podziękowaniem za łaski składa na chleb św. Antoniego 7 zł.

Memento za zmarłych.

† **O. Błażej,** z Kongregacji OO. Ducha Świętego, zmarł w Kalimoni, Wsch. Afryka; † **O. Emil Srien**, z Kongregacji OO. Ducha Świętego, misjonarz w Diego-Suarez; † Ks. Karol Żebrowski, dziekan, zelator Sodalicji i prenumerator; † Jan Turos, gorliwy zelator i członek Prasy afrykańskiej; † Magdalena Wieruszewska, prenumeratorka; † Balbina Sadowska, długoletnia prenumeratorka; † Aniela Dydakówna, prenumeratorka; † Jakób Nowak, prenumerator; † Marjanna Mirocha, prenumeratorka; † Marja Sokólska, prenumeratorka.

Powołanie misjonarki-pomocnicy dla Afryki.

Z rzeczy Boskich najbardziej Boską jest współpraca nad zbawieniem dusz. Oto hasło misjonarek-pomocnic. Opuściwszy dla Boga dom i rodzinę, oddają się one całkowicie służbie misyjnej, choć same nie wyjeżdżają na misje. Zadaniem ich jest wspierać misjonarzy afrykańskich modlitwą i jałmużną za pomocą propagandy słowem i pismem. Wszystko na większą cześć i chwałę Bożą i dla zbawienia dusz! Młodym Czytelniczkom polecamy gorąco broszurę z pod pióra Czcigodnej Służebnicy Bożej, Marji Teresy Ledóchowskiej „Powołanie misjonarki-pomocnicy dla Afryki". Cena 50 gr. Do nabycia pod adresami podanemi na drugiej stronie okładki.

Co otrzymuję jako zelator Sodalicji św. Piotra Klawera?

Bardzo wiele: uczestniczę w owocach około 500 Mszy św., które Biskupi i Misjonarze w Afryce odprawiają rocznie w intencji zelatorów i dobroczyńców Sodalicji. Mogę zyskać w ciągu roku liczne zupełne i cząstkowe odpusty, niedostępne mi, gdy nie jestem jej członkiem.

Gdzie się zgłoszę na zelatora i dokąd prześlę roczną wkładkę? Zgłoszenie i wkładkę prześlę pod jednym z adresów, umieszczonych na drugiej stronie okładki — stamtąd też otrzymam wszelkie bliższe szczegóły, oraz dowód przyjęcia na zelatora.

Kiedy się zgłoszę na zelatora? Jeszcze dziś! Bo dobrego uczynku mającego na celu Chwałę Bożą i zbawienie dusz, nie trzeba odkładać na później.

Przystąpmy do Związku Prasy Afrykańskiej!

Ma on na celu dostarczanie Misjonarzom afrykańskim niezbędnych książek w językach krajowców, co jest rzeczą wielkiej wagi dla Misjonarzy. Przystąpmy do tego „Związku" bądź jako założyciele, z jednorazową wkładką złp. 5.000 — (którą to sumę można wpłacać ratami), bądź jako członkowie dożywotni, z jednorazową wkładką złp. 200, — bądź jako uczestnicy z roczną władką złp. 20, — bądź wreszcie jako członkowie zwyczajni z roczną wkładką złp. 5.

Wszyscy członkowie Związku korzystają z licznych odpustów i przywilejów, udzielonych im przez Stolicę świętą.

POPIERAJCIE MISJE AFRYKAŃSKIE!